

ถอดบทเรียนสรุปผลการดำเนินงาน
ประโยชน์และผลกระทบของการให้บริการวิชาการแก่สังคม
โครงการเสริมสร้างศักยภาพนักศึกษาเพื่อการพัฒนาด้านเภสัชกรรมในชุมชน
กรณีศึกษา บ้านน้ำเย็น และ บ้านปอเยาะ
ตำบลลำใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดยะลา

ข้อมูลพื้นฐานของโครงการ

หน่วยงานที่รับผิดชอบ : กลุ่มงานหลักสูตรเทคนิคเภสัชกรรม วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดยะลา

ผู้รับผิดชอบโครงการ : นายชัยณรงค์ ชูทอง ตำแหน่ง เภสัชกรชำนาญการพิเศษ

กลุ่มเป้าหมาย : 1. นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงสาธารณสุขศาสตร์ (เทคนิคเภสัชกรรม)

รุ่นที่ 29 ชั้นปีที่ 1

2. ประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่บ้านน้ำเย็น หมู่ที่ 2 และ บ้านปอเยาะ หมู่ที่ 4 ตำบลลำใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดยะลา

รูปแบบการดำเนินโครงการ :

เรียนรู้บริบทชุมชน สำรวจความต้องการของชุมชน ของชุมชน และจัดกิจกรรมโครงการบริการวิชาการเพื่อเสริมสร้างศักยภาพนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงสาธารณสุขศาสตร์ (เทคนิคเภสัชกรรม) ในการดำเนินงานด้านเภสัชกรรมในชุมชน ได้แก่ การค้นหาปัญหาด้านสุขภาพในชุมชน การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา การคัดเลือกปัญหา การเขียนโครงการ และการดำเนินโครงการเพื่อแก้ไขหรือพัฒนาสุขภาพของคนในชุมชน โดยมีกระบวนการต่างๆ ดังนี้

การศึกษาชุมชน ลงพื้นที่และเก็บข้อมูล

1. การพัฒนาความรู้ด้านการทำงานในชุมชน โดยการจัดกิจกรรมอบรมให้ความรู้กับนักศึกษา อาจารย์ ที่เข้าร่วมโครงการในประเด็นดังนี้

1.1 เครื่องมือทางมานุษยวิทยาในการเรียนรู้ชุมชน (เครื่องมือ 7 ชิ้น) โดย อ.ชัยณรงค์ ชูทอง

1.2 การวิจัยเบื้องต้น โดย อ.อรุณทัย เดอรามันท์

1.3 การจัดทำโครงการ โดย อ.ดร.ปาริฉัตร อุทัยพันธ์

2. การอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาชุมชน แนวทางการทำงานกับชุมชน และการถ่ายทอด

ประสบการณ์ทำงานในชุมชน และลงพื้นที่บริการวิชาการแก่ชุมชน ตามความต้องการและผลการสำรวจความต้องการ โดยประสานความร่วมมือ และการเป็นวิทยากรพี่เลี้ยงจากเจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลลำใหม่ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านน้ำเย็น และ หมู่บ้านปอเยาะ ตำบลลำใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดยะลา ระหว่างวันที่ 17 เมษายน -24 พฤษภาคม 2556

ตารางที่ 1 การแบ่งพื้นที่ชุมชนที่รับผิดชอบ

กลุ่มที่	ชุมชนที่รับผิดชอบ	อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์พี่เลี้ยงพื้นที่
1	ชุมชนบ้านน้ำเย็น ต.ลำใหม่ อ.เมือง จ.ยะลา	อ.ชัยณรงค์ ชูทอง อ.วัลลภา สายสินธุ์	นางสาวอาชีชะห์ วาลง
2	ชุมชนบ้านน้ำเย็น ต.ลำใหม่ อ.เมือง จ.ยะลา	อ.ชัยณรงค์ ชูทอง อ.มานพพร เพชรเมธา	นางสาวอาชีชะห์ วาลง
3	ชุมชนบ้านปอเยาะ ต.ลำใหม่ อ.เมือง จ.ยะลา	อ.อรุณทัย เดอรามันท์ อ.วิทยา นาใจ	นายอับดุลเลาะ แวหะยี
4	ชุมชนบ้านปอเยาะ ต.ลำใหม่ อ.เมือง จ.ยะลา	อ.อรุณทัย เดอรามันท์ อ.ทินมณี แซ่เหลียง	นายอับดุลเลาะ แวหะยี

ผลการประเมินโครงการ

การรายงานผลการดำเนินโครงการเสริมสร้างศักยภาพนักศึกษาเพื่อการพัฒนาด้านเกษตรกรรมในชุมชน สำหรับนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงสาขารัฐศาสตร์ (เทคนิคเกษตรกรรม) ชั้นปีที่ 1 รุ่นที่ 29 ผู้ลงทะเบียนเรียนรายวิชา 0513 131 ชื่อวิชาโครงการพัฒนาด้านเกษตรกรรมในชุมชน ภาคการศึกษาที่ 3 (ภาคฤดูร้อน) ปีการศึกษา 2555 ของเสนอผลการดำเนินงานใน 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 : รายงานผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดโครงการ

ส่วนที่ 2 : การทำ Focus Group จากประชาชนที่เข้าร่วมโครงการเพื่อประเมินผลกระทบ ประโยชน์จากการดำเนินโครงการบริการวิชาการ

ส่วนที่ 1 : รายงานผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดโครงการ

โครงการเสริมสร้างศักยภาพนักศึกษาเพื่อการพัฒนาด้านเกษตรกรรมในชุมชน กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของโครงการไว้ 4 ข้อ คือ

1. นักศึกษาทุกคนเข้าร่วมโครงการ
2. นักศึกษามีความพึงพอใจต่อโครงการโดยรวมเฉลี่ยมากกว่า 3.50
3. นักศึกษาสามารถดำเนินโครงการพัฒนาด้านเกษตรกรรมในชุมชน อย่างน้อย 2 โครงการ
4. นักศึกษาทุกคนมีสมรรถนะด้านทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานทางวิชาชีพ และคุณธรรมจริยธรรมในระดับดีขึ้น

โดยจากการดำเนินโครงการ มีผลลัพธ์การดำเนินงานตามตัวชี้วัด ดังนี้

ตัวชี้วัดที่ 1 : นักศึกษาทุกคนเข้าร่วมโครงการ

เครื่องมือประเมินผล : แบบบันทึกการเข้าร่วมโครงการ

ผลลัพธ์การดำเนินงาน : จากการดำเนินโครงการ ทั้ง 3 ระยะเวลาที่วางไว้ในแผนการดำเนินโครงการ พบว่า นักศึกษาเข้าร่วมโครงการจำนวน 32 คน คิดเป็น ร้อยละ 100

สรุปผลตามตัวชี้วัด : บรรลุตามตัวชี้วัดโครงการ

ตัวชี้วัดที่ 2 : นักศึกษามีความพึงพอใจต่อโครงการโดยรวมเฉลี่ยมากกว่า 3.50

เครื่องมือประเมินผล : แบบประเมินความพึงพอใจต่อโครงการ

ผลลัพธ์การดำเนินงาน : จากผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ สามารถแสดงได้ดังตารางที่ 2 และตารางที่ 3 ดังนี้

ตารางที่ 2 ค่าคะแนนความพึงพอใจเฉลี่ยต่อโครงการ จำแนกรายหัวข้อประเมิน

N = 32

หัวข้อที่ประเมินความพึงพอใจ	เฉลี่ย	SD
1) ท่านทราบวัตถุประสงค์ และเนื้อหาของโครงการ	4.30	0.63
2) ช่วงเวลาของโครงการมีความเหมาะสม	3.23	0.80
3) ท่านพึงพอใจในการต้อนรับและอำนวยความสะดวกของชุมชน	3.46	0.60
4) ท่านพึงพอใจในการให้ข้อมูลของวิทยากร / เจ้าหน้าที่ที่ฝึกเลี้ยงชุมชน	3.88	0.59
5) สถานที่ตั้งของชุมชนมีความปลอดภัย สะดวกในการเดินทาง	3.84	0.44
6) ชุมชนที่ศึกษาสถานที่เหมาะสมในการจัดโครงการในครั้งต่อไป	4.45	0.67
7) โครงการช่วยให้ท่านเพิ่มพูนความรู้ด้านการการดำเนินงานในชุมชน	4.66	0.59
8) โครงการช่วยให้ท่านทราบบทบาทของเจ้าพนักงานเภสัชกรรม	3.75	0.62
9) โครงการนี้มีส่วนช่วยส่งเสริมให้เกิดทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพเทคนิคเภสัชกรรม	3.66	0.60
10) โครงการนี้เป็นโครงการที่ดีและควรจัดในปีถัดไป	4.02	0.52
คะแนนเฉลี่ยในภาพรวม	4.01	0.58

จากตารางที่ 2 จะพบว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการทั้ง 32 คน มีค่าคะแนนความพึงพอใจเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ที่คะแนน 4.01 ± 0.58 โดยหัวข้อที่ผู้เข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจมากที่สุดคือ “โครงการช่วยให้ท่านเพิ่มพูนความรู้ด้านการการดำเนินงานในชุมชน” โดยมีคะแนน 4.66 ± 0.59 และหัวข้อที่มีค่าคะแนนความพึงพอใจน้อยที่สุดคือ “ช่วงเวลาของโครงการมีความเหมาะสม” โดยมีคะแนน 3.23 ± 0.80

ตารางที่ 3 ค่าคะแนนความพึงพอใจเฉลี่ยต่อโครงการ จำแนกตามระดับความพึงพอใจของแต่ละบุคคล

N = 32

ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ	จำนวน	ร้อยละ
มากที่สุด (คะแนนเฉลี่ย 4.50 – 5.00)	13	40.63
มาก (คะแนนเฉลี่ย 3.50 – 4.49)	19	59.37
ปานกลาง (คะแนนเฉลี่ย 2.50 – 3.49)	-	-
น้อย (คะแนนเฉลี่ย 1.50 – 2.49)	-	-
น้อยที่สุด (คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.49)	-	-

จากตารางที่ 3 จะพบว่า ความพึงพอใจของนักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการทั้ง 32 คน มีค่าคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมากขึ้นไป (มากกว่า 3.5 คะแนน จากคะแนนเต็ม 5) มีจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 100

สรุปผลตามตัวชี้วัด : บรรลุตามตัวชี้วัดโครงการ

ตัวชี้วัดที่ 3 : นักศึกษาสามารถดำเนินโครงการพัฒนาด้านเกษตรกรรมในชุมชน อย่างน้อย 2 โครงการ

เครื่องมือประเมินผล : แบบบันทึกจำนวนโครงการที่ผ่านการอนุมัติ

ผลลัพธ์การดำเนินงาน : จากผลการติดตามการดำเนินโครงการพัฒนาด้านเกษตรกรรมของนักศึกษาที่เข้าร่วมโครงการ พบว่า นักศึกษาสามารถพัฒนาโครงการเพื่อพัฒนาด้านเกษตรกรรมในชุมชน และผ่านการอนุมัติให้จัดทำโครงการ จำนวน 4 โครงการ ดังนี้

โครงการที่ 1 :

ชื่อโครงการ: โครงการเสริมสร้างศักยภาพทางด้านเกษตรกรรมในชุมชน “ชาวน้ำเย็นร่วมใจ ห่วงไกลยาชุด”

วัตถุประสงค์โครงการ

1. เพื่อให้ประชาชนหมู่ 2 บ้านน้ำเย็นมีความรู้เกี่ยวกับยาชุดเพิ่มขึ้น
2. เพื่อให้ประชาชนหมู่ 2 บ้านน้ำเย็นมีความตระหนักถึงอันตรายและพิษภัยจากการใช้ยาชุด

กลุ่มเป้าหมาย : ประชาชนหมู่ 2 บ้านน้ำเย็น

โครงการที่ 2 :

ชื่อโครงการ: โครงการส่งเสริมสุขภาพการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงและเบาหวาน

วัตถุประสงค์โครงการ

1. เพื่อให้ผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงและเบาหวานมีความรู้เกี่ยวกับการดูแลตนเองอย่างถูกวิธี
2. เพื่อส่งเสริมให้ผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงและเบาหวานมีพฤติกรรมการดูแลตนเองอย่างถูกต้อง

กลุ่มเป้าหมาย : ผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงและเบาหวาน ในเขตพื้นที่ หมู่ 2 บ้านน้ำเย็น

โครงการที่ 3 :

ชื่อโครงการ: โครงการพืชิตปดเมื่อย ด้วยลูกประคบสมุนไพร

วัตถุประสงค์โครงการ

1. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้เรื่องการทำ ประโยชน์และการเก็บรักษาลูกประคบ
2. เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการสามารถจัดทำลูกประคบสมุนไพรไว้ใช้ในครัวเรือนได้

กลุ่มเป้าหมาย : อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านและประชาชนในพื้นที่ หมู่ที่ 4 บ้านปอเยาะ ตำบลลำใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดยะลา

โครงการที่ 4 :

ชื่อโครงการ: ชุมชนปอเยาะ ปลอดภัยห่างไกลไข้เลือดออก

วัตถุประสงค์โครงการ

1. เพื่อให้ประชาชนมีความรู้เรื่องไข้เลือดออก
2. เพื่อเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีทั้งในบ้านและบริเวณรอบบ้าน เพื่อห่างไกลไข้เลือดออก

กลุ่มเป้าหมาย : ประชาชนในพื้นที่ หมู่ที่ 4 บ้านปอเยาะ ตำบลลำใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดยะลา

สรุปผลตามตัวชี้วัด : บรรลุตามตัวชี้วัดโครงการ

ตัวชี้วัดที่ 4 : นักศึกษาทุกคนมีสมรรถนะด้านทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานทางวิชาชีพ และคุณธรรม จริยธรรม ในระดับดีขึ้น

เครื่องมือประเมินผล : แบบประเมินผลรายวิชา / แบบประเมินพฤติกรรมกลุ่ม โดยนักศึกษาและ อาจารย์พี่เลี้ยงประจำกลุ่ม

ผลลัพธ์การดำเนินงาน : จากการประเมินติดตามสมรรถนะที่จำเป็นในการปฏิบัติงานทางวิชาชีพ และ คุณธรรมจริยธรรม พบว่านักศึกษาทุกคนมีสมรรถนะและคุณธรรม จริยธรรมอยู่ในระดับดี ทราบจากผลการ ประเมินการเรียนรู้ของนักศึกษา (ผลการตัดเกรด) ตามเกณฑ์วัดและประเมินผลที่กำหนดไว้ใน Course Syllabus คือ สัดส่วนการวัดผลภาคทฤษฎี : สัดส่วนการวัดผลส่วนภาคปฏิบัติ เป็น 10/90 ซึ่งสัดส่วนการวัดผลดังกล่าว สามารถจำแนกการวัดผลในส่วนของทักษะพิสัย (สมรรถนะ / ความรู้) และจิตพิสัย (คุณธรรม จริยธรรม) ใน สัดส่วน 80 / 20 และผลการวิพากษ์ผลการเรียนของนักศึกษาซึ่งรับรองโดยคณะกรรมการบริหารหลักสูตรเทคนิค เกสักรรม มีมติรับรองเกรดของนักศึกษาทั้ง 32 คน โดยผลการประเมินสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นในการ ปฏิบัติงานทางวิชาชีพอยู่ในระดับดีขึ้น (คะแนนมากกว่าร้อยละ 80) คิดเป็นร้อยละ 100

สรุปผลตามตัวชี้วัด : บรรลุตามตัวชี้วัดโครงการ